

مقالات برگزیده‌ی سومین همایش ملی آسیب‌های اجتماعی ایران، بهار ۱۳۹۷

با همکاری:

کرسی یونسکو در سلامت اجتماعی و توسعه‌ی دانشگاه تهران، انجمن ایرانی مطالعات فرهنگی و ارتباطات، انجمن انسان‌شناسی ایران، انجمن جمعیت‌شناسی ایران، مؤسسه‌ی علمی آموزشی مینکران، مؤسسه‌ی مطالعات و مدیریت جامع و تخصصی جمعیت کشور، دانشگاه علوم بهزیستی و توان‌بخشی، مرکز تحقیقات مدیریت رفاه اجتماعی دانشگاه علوم بهزیستی و توان‌بخشی، شرکت مادر تخصصی عمران شهرهای جدید، دانشکده‌ی علوم اجتماعی دانشگاه تهران، پردیس البرز دانشگاه تهران، مؤسسه‌ی مطالعات و تحقیقات اجتماعی دانشگاه تهران، مرکز تحقیقات کنترل دخانیات جمعیت مبارزه با استعمال دخانیات ایران، مؤسسه‌ی رحمان، شهرداری تهران، شورای اسلامی شهر تهران، وزارت کشور، سازمان امور اجتماعی کشور، مؤسسه‌ی پژوهش توسعه‌ی اجتماعی آفرینش، مؤسسه‌ی مطالعات دین و اقتصاد

جلد هشتم:

مسائل و مشکلات اجتماعی

انجمن

انجمن جامعه‌شناسی ایران،

مرکز مطالعات و تحقیقات زنان دانشگاه تهران

سرشناسه: همایش ملی آسیب‌های اجتماعی در ایران (سومین: ۱۳۹۷: تهران)
عنوان و نام پدیدآور: مسائل و مشکلات اجتماعی / برگزار کنندگان انجمن جامعه‌شناسی ایران و مرکز مطالعات و تحقیقات زنان دانشگاه تهران، با همکاری کرسی یونسکو در سلامت اجتماعی ... [و دیگران]

مشخصات نشر: تهران: نشر آگاه، ۱۳۹۸

مشخصات ظاهری: ۳۳۶ ص.؛ جدول، نمودار؛ ۵/۱۴×۲۱/۵ س.م.

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۴۱۶-۴۲۶-۲

فروست: مقالات برگزیده‌ی سومین همایش ملی آسیب‌های اجتماعی ایران، بهار ۱۳۹۷؛ جلد هشتم.

وضعیت فهرست‌نویسی: فیا

یادداشت: با همکاری کرسی یونسکو در سلامت اجتماعی و توسعه‌ی دانشگاه تهران، انجمن ایرانی مطالعات فرهنگی و ارتباطات، انجمن انسان‌شناسی ایران، انجمن جمعیت‌شناسی ایران، مؤسسه‌ی علمی آموزشی مبتکران، مؤسسه‌ی مطالعات و مدیریت جامع و تخصصی جمعیت کشور ...

موضوع: انحراف اجتماعی - ایران - کنگره‌ها (Deviant Behavior - Iran - Congresses)

موضوع ۶: مسائل اجتماعی - ایران - کنگره‌ها (Social Problems - Iran - Congresses)

موضوع ۷: سیاست اقتصادی - کنگره‌ها (Iran - Economic Policy - Congresses)

شناسه‌ی افزوده: موسوی، میرطاهر، ۱۳۴۰-

شناسه‌ی افزوده: انجمن جامعه‌شناسی ایران

نشانی افزوده: دانشگاه تهران، مرکز مطالعات و تحقیقات زنان

شناسه‌ی افزوده: یونسکو، کرسی آموزش سلامت

شناسه‌ی افزوده: UNESCO Chair in Health Education

رابطه‌ی کنگره: HN۶۷۰/۲

بندی دیویی: ۳۶۱/۱۰۹۵۵

شماره‌ی کتابشناسی ملی: ۵۸۴۵۷۵۶

مقالات برگزیده‌ی سومین همایش ملی آسیب‌های اجتماعی ایران، بهار ۱۳۹۷

آسیب‌های اجتماعی ایران، بهار ۱۳۹۷

جلد هشتم: مسائل و مشکلات اجتماعی

چاپ یکم: پاییز ۱۳۹۸، آماده‌سازی و نظارت بر چاپ: نشر آگاه

ویرایش صوری: نسرين اسدی جعفری؛ ناظر چاپ: هومن بیضی

طراح جلد: محمودرضا لطیفی

چاپ و صحافی: فرهنگ‌بان

شمارگان: ۳۳۰ نسخه

همه‌ی حقوق چاپ و نشر این کتاب محفوظ است

انتشارات آگاه

خیابان انقلاب، بین اردیبهشت و ۱۲ فروردین، شماره‌ی ۱۳۴۰، تهران ۱۳۱۴۶

تلفن: ۶۶۴۶۰۹۳۲، ۶۶۴۶۷۳۳۳

فروش اینترنتی: www.agahbookshop.com

قیمت: ۵۰،۰۰۰ تومان

فهرست

- ۹ مقدمه
- فصل یکم: مدالعهی جامعه‌شناختی بی‌تفاوتی اجتماعی بین
شهرستان و معمر یک تبریز محمدباقر تاج‌الدین
۱۷ سعید معدنی و شهلا حکمت‌پناه
- فصل دوم: داغ‌ننگ و ایدز؛ بررسی باکارهای مبتلایان به ایدز در
روابط اجتماعی شهر زلفعلی‌فام، منصور موقر
۴۵ زهرا صمدنژادآذر
- فصل سوم: افراط‌گرایی دینی در ایران و مناسبت به‌مثابه مسئله‌ای
اجتماعی که رضوی
۶۵
- فصل چهارم: دین‌گریزی هیستریک، دین‌گزینی هیستریک: بررسی
جامعه‌شناختی رشد‌گرایش‌ها و جنبش‌های دینی و
شبه‌دینی اخیر عمادالدین باقر
۹۷
- فصل پنجم: آسیب‌شناسی مطالعات اجتماعی؛ مطالعه‌ی رابطه
هویت و سرمایه اجتماعی عمادالدین باقر
۱۱۸
- فصل ششم: تحلیل برجسته‌سازی مسائل اجتماعی در سازمان‌های
مردم‌نهاد فعال در حوزه‌ی آسیب‌های اجتماعی؛
مطالعه‌ی سمن‌های استان تهران
۱۴۷
- به‌نام لطفی خاچکی
فصل هفتم: زنان و امر سیاسی؛ تحلیل جامعه‌شناختی چالش‌های
نخبگی سیاسی زنان در ایران نسرین محمدی
۱۸۵

فصل هشتم: زنان تحصیل کرده‌ی بیکار؛ نگاهی به شکاف بین میزان تحصیلات با اشتغال زنان و پیامدهای آن

۲۰۹ سارا دارابی

فصل نهم: احساس محرومیت و امنیت؛ بررسی رابطه‌ی احساس محرومیت اجتماعی با احساس امنیت اجتماعی میان دانشجویان دختر دانشگاه آزاد اسلامی قوچان

۲۳۷ مهناز امیرپور زهرا رضایی و حسین دهقان

فصل دهم: عوامل مؤثر بر رعایت نکردن حقوق شهروندی به‌عنوان یک آسیب اجتماعی؛ مطالعه‌ی شهرستان محمدمهدی لیبی و الهام عرب

۲۶۱

فصل یازدهم: تحلیل جامعه‌شناختی آسیب‌های علمی در ایران؛ بررسی جامعه‌شناسی سیاسی در ایران

۲۸۷ ابراهیم صالح‌آبادی

فصل دوازدهم: بررسی تاثیر کسب سرمایه اجتماعی بر رواج آسیب‌های اجتماعی بین دو گروه ستادی و اقماری کارکنان شرکت ملی حفاری ایران ناهید شیخ‌زاده

۳۰۹

مقدمه

جامعه بستر رزمیت را شکل‌گیری تغییرات و تحولات اجتماعی است و نوع مواجهه و سبب جوشش به آن نشان‌دهنده‌ی میزان کارایی آن جامعه و نهادهای آن است. تغییرات اجتماعی (به عنوان جزء جدایی‌ناپذیر جامعه) لزوماً نشانه‌ی پیشرفت یا پسرفت در حالت کلی شهروندان نیست، بلکه اثربخشی مفید یا عدم اثربخشی نشانگان اصلی نظم همبستگی، پیشرفت و توسعه خواهد بود. از طرفی، الگوی عمل و نظام هنجار، نهادینه شده‌ی افراد و گروه‌های اجتماعی ارتباطی گسست‌ناپذیر با راست‌کارکردی و کژکارکردها دارد و اهمیت و نقش سیاست‌گذاری اجتماعی را، اعم از حاکمیتی و غیر حاکمیتی، نمایان می‌کند.

تجارب تاریخی و اجتماعی نشان می‌دهد که تجربه تغییرات اجتماعی و الگوهای کنش جمعی برگرفته از نظام ارزشی مقبول در جامعه از جوشش هنجاری در بطن و متن جامعه و در قالب عرصه‌ی عمومی است و در روندی تدریجی با «تجربه‌ی زیست‌گنجی جمعی» شکل گرفته باشد، امید به گذاری از این الگوها بیش‌تر می‌شود و می‌توان امید داشت که کژکارکردها و ناهنجاری‌های اجتماعی کاهش یابد.

بی‌توجهی به قاعده‌ی پیش‌گفته و اشتیاق و شتاب عرصه‌های حاکمیتی در به‌انقیادکشیدن و بلعیدن عرصه‌ی عمومی و هنجارهای تجربه‌شده‌ی آن هندسه‌ی ناموزونی را شکل می‌دهد که حاصلی جز تغییرات اجتماعی عمودی، دستوری و بخشنامه‌ای ندارد و اغلب نیز نگاه‌های خاص‌گرایانه غلبه می‌یابد و نظام

ارزشی و هنجاری مقبول جامعه را به حاشیه می‌راند. دقیقاً در همین اوضاع است که عرصه‌ی عمومی با عرصه‌ی سیاسی بلعیده می‌شود و روند بیگانگی‌ها، زوال همبستگی و سرمایه اجتماعی، کاهش نظم و واگرایی‌ها شکل می‌گیرد و گونه‌های متنوعی از مسائل و آسیب‌ها جامعه و شهروندان را به ناکامی، هنجارشکنی، ناهمبستگی و انسجام کم‌رنگ اجتماعی سوق می‌دهد.

پرواضح است که اگر ناکارآمدی در حوزه‌ی اجتماعی در پیوند دائم و ده‌توبه با ناکارآمدی سیاسی و مدیریتی باشد و انواع نابرابری‌های طولی و عرضی در یک رابطه‌ی «هم‌افزایانه» تشدید شود، آسیب‌ها را در عرصه و سرزده‌ن و وجوهات و گروه‌های اجتماعی و افراد تولید و تکثیر می‌کند.

شرایط جامعه‌ی ایران حاکی از آن است که آسیب‌های اجتماعی طی سه دهه گذشته و آسانی بیش‌تری داشته و افرادی و گروه‌های بیش‌تری را به کام خویش کشیده است. سنخ و گونه‌ی آسیب‌ها و عناوین آن بسط و گسترش قابل توجهی داشته است؛ سرعت شکل‌گیری و پیدایش و تغییر شکل آسیب‌ها و تبدیل آن‌ها به گونه‌های جدید و حالت‌های تلفیقی به صورت قابل ملاحظه‌ای افزایش یافته است؛ آسیب‌های اجتماعی وضعیتی «چندلایه» به خود گرفته است که طبعاً برنامه‌ریزی، این‌ها را مستلزم عزم ویژه ملی و اجرای روش‌ها و برنامه‌ریزی‌های دقیق علمی، قابل اجرا و سازگار با وضع جامعه است؛ و اقدامات انجام‌شده و نتایج‌های اخیر در قالب «برنامه‌ی تقسیم کار ملی» تأثیرات ملموسی نداشته و ضرر به‌آهنگ آسیب‌ها فراتر از اقدامات در حال اجراست.

برخلاف نظراتی که گاه تحت عنوان «فروپاشی اجتماعی» مطرح می‌شود، وضعیت این‌گونه نیست و جامعه‌ی ایران به صورت توأم و هم‌زمان از پتانسیل‌ها و منابع ارزشمند و فرصت‌هایی برخوردار است که می‌تواند مورد توجه قرار گیرد، ولی در عین حال گسترش آسیب‌ها تبدیل به یک مسئله‌ی مهم اجتماعی شده است و نیاز به یک سیاست‌گذاری اجتماعی جامع، واقع‌بینانه و فارغ از رویکرد سیاسی و خاص‌گرایانه دارد.

بی‌مناسبت نخواهد بود اگر اشاره شود که در دو سال اخیر مسائل و آسیب‌های

اجتماعی در سطح متصدیان مدیریتی کشور در کانون توجه بوده است. این موضوع را می‌توان در برگزاری جلسات متعدد و تدوین سندی با عنوان «تقسیم کار ملی» دید که مبنای اقدامات مربوطه قرار گرفته است. با این همه و با مغتنم‌شمردن عزم و اراده‌ی حاصل در مجموعه‌ی مدیریتی کشور، به‌اختصار دو نکته قابل یادآوری است: یکم، در تدوین دستورالعمل «تقسیم کار ملی» مشورت کافی با اصحاب اندیشه و دانشگاهیان و فعالان مؤثر اجتماعی و نهادهای فعال در عرصه‌ی عمومی صورت نگرفته است، لذا کاستی‌ها و یک‌جانبه‌نگری‌هایی در این سند و با عطف توجه بیشتر به جنبه‌های سطحی و نمادین، از جمله نواقص جدی آن، دیده می‌شود. دوم، مستندات و نحوه‌ی اولویت‌دادن و دسته‌بندی‌های ارائه‌شده در این سند مشخص است. ضمن قابل تأمل بودن بعضی از عناوین آسیب‌های منتخب و نحوه‌ی مدیریت و ساماندهی آن‌ها، این‌که امکان اجرایی شدن سند فراهم آید جای بحث تأمل جلد دارد.

امیدواریم با مباحث پیشینیه‌ی منتشر در قالب همایش بهار ۱۳۹۷ و کتاب‌های مربوط به «مقالات برگزیده‌ی همایش ملی آسیب‌های اجتماعی ایران» فرصتی فراهم شود تا بتوان به بررسی دقیق، عالمانه و بی‌طرفانه‌ای پرداخت و کمکی شایسته به اصلاح و تقویت این سند کرد.

برای تحقق وضعیت اجتماعی مناسب به آن دسته از اقدامات مؤثر، شناخت، رصد، ارزیابی و سپس ارائه‌ی توصیه‌ها و تجویزهای مناسب به جامعه‌ی ایران نیاز است که نهادهای مدنی، علمی و دانشگاهی در عرصه‌ی وظایف و مسئولیت‌های اجتماعی خویش به آن می‌پردازند. لذا طی دو دهه‌ی اخیر با ابتکار انجمن جامعه‌شناسی ایران در دو نوبت همایش ملی آسیب‌های اجتماعی ایران در سال‌های ۱۳۸۰ و ۱۳۹۱ برگزار شد که در آن، ضمن تبادل نظر پژوهشگران و اساتید و دانشجویان و فعالان اجتماعی، نتایج حاصل در چهارده جلد در قالب مجموعه مقالات منتشر و در اختیار متصدیان و علاقه‌مندان قرار گرفت.

مطابق برنامه‌ریزی‌های صورت‌گرفته مقدمات سومین همایش ملی آسیب‌های اجتماعی ایران در قالب همکاری مشترک انجمن جامعه‌شناسی ایران و مرکز مطالعات و تحقیقات زنان دانشگاه تهران از پاییز ۱۳۹۶ آغاز و با یاری

خداوند متعال در واپسین روزهای بهار سال ۱۳۹۷ برگزار شد. محورهای علمی برگزاری سومین همایش شامل موارد زیر بود:

— دستاوردهای مفهومی - نظری و رویکرد تاریخی - تحلیلی به آسیب‌های اجتماعی؛

— وضعیت موجود آسیب‌های اجتماعی؛

— سبب‌شناسی آسیب‌های اجتماعی، آثار و پیامدهای آن؛

— روند تغییرات و تحولات آسیب‌های اجتماعی در دهه‌های اخیر و آینده‌نگری آن؛

— ارزیابی سیاست‌گذاری‌ها، برنامه‌ها و ساختار مدیریت آسیب‌های اجتماعی؛

— مکانیسم‌های شگیری، مداخله، کنترل و کاهش آسیب‌های اجتماعی؛

— شناسایی ستره فرصت‌های موجود و امکان‌سنجی در کاهش آسیب‌ها؛

— تحولات جهانی آسیب‌های اجتماعی ناشی از آن.

هم‌چنین موضوعات پیشنهادی برای ارائه مقالات پژوهشگران ارجمند در یازده عنوان کلی اعلام شده بود:

۱. آسیب‌های خانواده (همسرآزاری، خشونت خانگی، طلاق، باهم‌باشی)؛
۲. آسیب‌های جامعه‌ی زنان (خشونت علیه زنان، زنانه‌شدن فقر، تن‌فروشی)؛
۳. آسیب‌های شهری و سکونت‌گاهی (آسیب‌های ناشی از حاشیه‌نشینی، مسکن نابهنجار، تکدی‌گری)؛
۴. آسیب‌های کودکان، نوجوانان، جوانان، سالمندان (خوردن کار و خیابان، کودک‌آزاری، دختران فراری، ازدواج کودکان و نوجوانان، سالمندآزاری)؛
۵. آسیب‌های حوزه‌ی سلامت اجتماعی و روانی (بحران هویت، آنومی، خودکشی، خودآزاری)؛
۶. بزهکاری، جرم و جنایت (وندالیسم، قتل، سرقت، قاچاق انسان، قاچاق اعضای بدن)؛
۷. اعتیاد و قاچاق مواد مخدر (اعتیاد و قاچاق مواد مخدر سنتی و صنعتی، پیامدهای اعتیاد)؛

۸. آسیب‌های نوپدید (اعتیاد اینترنتی، آسیب‌های فضای مجازی)؛
۹. آسیب‌های اقتصادی (قاچاق کالا، فساد اداری و جرائم مالی و اقتصادی، پول‌شویی)؛
۱۰. رفتارهای جنسی نابهنجار (انحرافات جنسی، رفتارهای پرخطر جنسی)؛
۱۱. فراتحلیل آسیب‌های اجتماعی در هر یک از موضوعات ده‌گانه‌ی فوق.

با فرجام‌رسیدن روند دریافت چکیده‌ی مقالات، جمعاً ۵۵۰ چکیده دریافت و پس از انجام مراحل داوری علمی تعداد ۳۹۰ چکیده انتخاب و در قالب کتاب مجموعه‌ی چکیده‌ی مقالات تقدیم اندیشمندان، پژوهشگران، سیاست‌گذاران، برنامه‌ریزان و دست‌اندرکاران کشور شد. از جمله ویژگی‌ها و نقاط قوت این چکیده‌ها حضور فعال و مؤثر پژوهشگران جوان از سراسر کشور به‌عنوان نویسنده و همچنین وجود چکیده‌های متعدد با جهت‌گیری مسائل و آسیب‌های مربوط به استان‌ها و شهرستان‌های مختلف کشور، همراه با توصیه‌ها و راهکارهای بومی است.

همایش سوم روزهای سی‌ام و سی‌و یکم خردادماه در تالار ابن‌خلدون دانشکده‌ی علوم اجتماعی دانشگاه تهران برگزار شد. هم‌زمانی برگزاری همایش با درگذشت استاد فقید، مرحوم دکتر محمدامین قائم‌مقامی (رئیس سابق انجمن جامعه‌شناسی ایران) موجباتی فراهم آورد تا بخش «ره‌اسم به تجلیل و نکوداشت خدمات ارزشمند این عزیز دانشمند اختصاص داده شود.

در دور روز برگزاری همایش علاوه بر نشست‌های عمومی و ارائه‌ی سخنرانی‌ها و مقالات که با حضور اساتید برجسته و پژوهشگران گلی صورت گرفت، ده نشست تخصصی با عناوینی که در پی می‌آید تشکیل شد که به ارائه‌ی مطالب و دستاوردهای مفیدی از طرف شرکت‌کنندگان انجامید:

۱. نشست تخصصی «مسائل و آسیب‌های اجتماعی زنان»؛
۲. نشست تخصصی «نقد و ارزیابی سیاست‌گذاری در حوزه‌ی آسیب‌های اجتماعی»؛
۳. نشست تخصصی «سلامت روانی و اجتماعی»؛

۴. نشست تخصصی «مسائل و آسیب‌های اقتصادی»؛
۵. نشست تخصصی «آسیب‌های حوزه‌ی خانواده»؛
۶. نشست تخصصی «آسیب‌ها و مسائل جمعیتی»؛
۷. نشست تخصصی «مسائل و آسیب‌های شهری با تأکید بر شهرهای جدید»؛
۸. نشست تخصصی «تجارب سازمان‌های مردم‌نهاد در حوزه‌ی آسیب‌های اجتماعی»؛
۹. نشست تخصصی «ارزیابی انتقادی کارکرد "نظریه پژوهش اجتماعی" در مسائل و آسیب‌های اجتماعی»؛
۱۰. نشست تخصصی «رسانه‌ها، فضای مجازی و آسیب‌های اجتماعی».

خوشبختانه در اقدار متفاوت نسبت به همایش‌های قبلی، موفق شدیم مشروح مطالب نشست در سه نشست و مراسم افتتاحیه و سخنرانی‌های روز اول و دوم را در یک مجلد نقل منتشر کنیم که در اختیار علاقه‌مندان قرار گرفته است.

در ادامه‌ی فعالیت دبیرخانه‌ی همایش با همت و همکاری پژوهشگران محترم، در مجموع ۲۰۸ مقاله دریافت شد. انجام داوری‌های علمی طی دو مرحله تعداد ۷۹ عنوان مقاله برای چاپ در مجلد کتاب آماده شد که با عناوین زیر تقدیم اساتید، دانشجویان، پژوهشگران، ریاست‌گذاران، برنامه‌ریزان و مدیران می‌شود:

- جلد یکم: آسیب‌های زنان و خانواده
 جلد دوم: آسیب‌های شهری و سکونت‌گاهی
 جلد سوم: آسیب‌های کودکان، نوجوانان، جوانان و سالمندان
 جلد چهارم: آسیب‌های نوپدید خانواده، بزهکاری، جرم و جنایت
 جلد پنجم: اعتیاد
 جلد ششم: آسیب‌های فضای مجازی
 جلد هفتم: آسیب‌های اقتصادی
 جلد هشتم: مسائل و مشکلات اجتماعی

در آخر لازم می‌دانم از حمایت و همکاری ارزشمند انجمن جامعه‌شناسی ایران و ریاست انجمن، جناب دکتر حسین سراج‌زاده؛ ریاست مرکز مطالعات زنان دانشگاه تهران، سرکار خانم دکتر ملیحه شیانی؛ سرکار خانم دکتر معصومه معارف‌وند، عضو هیئت علمی دانشگاه علوم بهزیستی و توان‌بخشی و قائم‌مقام دبیر علمی؛ سرکار خانم دکتر پروین علی‌پور، دبیر اجرایی همایش و هم‌چنین همکاران محترم دبیرخانه و دانشجویان عزیز که فعالیت اجرایی داشته‌اند، همکاران محترم مرکز مطالعات زنان و انجمن جامعه‌شناسی سپاسگزاری کنم.

انتمای و حمایت‌های کمیته‌ی محترم علمی، کمیته‌ی داوران و اساتید ارجمند موجب قدردانی فراوان است. همکاری مؤثر ریاست محترم دانشکده‌ی علوم اجتماع، جناب دکتر سیدمهدی اعتمادی‌فر، و حامیان مالی و اجرایی همایش نیز جای تشکر و قدردانی بسیار دارد.

هم‌چنین لازم است تشکر ویژه‌ی برگزارکنندگان همایش و اینجانب را تقدیم جناب حسین حسین‌بخانی، دبیر انجمن و اخلاق‌مند نشر آگاه و همکاری ارزشمند ایشان نمایم که در حمایت، همراهی و همدلی سنگ تمام گذاشتند، هم‌چنین خانم نسرین اسدی‌جعفری، که به سبب ساینستگی کار ویرایش‌صوری مقالات را بر عهده گرفتند.

امید است که مجموعه‌ی حاضر و برگزاری این همایش بتواند گامی مؤثر در کاهش مسائل و آسیب‌های اجتماعی کشور عزیزمان ایران باشد.

گر هیچ نشانه نیست اندر وادی

بسیار امیدهاست در نومیدی

ای دل! میر امید که در روضه‌ی جان

خر ما دهی، از نیز درخت بیدی

مولوی

میرظاهر موسوی

دبیر علمی سومین همایش ملی

آسیب‌های اجتماعی ایران